

Himne al Senyor, rei de l'univers

Dm, 11/05/2021 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

El salm que llegim en la festivitat de l'Ascensió del Senyor sigui quin sigui el cicle litúrgic és el 47 (vv. 2-3.6-7.8-9). El salm glorifica i enalteix la sobirania reial del Senyor. En el salteri hi ha uns quants salms d'aquestes característiques i es solen anomenar "himnes al Senyor rei". A aquest grup pertanyen els salms 29;93;96; 97;98;99.

En quina ocasió es cantava un himne com aquest dedicat al Senyor rei? L'ús del plural pressuposa una assemblea reunida per celebrar un acte de culte en motiu d'una solemnitat. Més difícil és precisar de quina solemnitat es tractava. Es pot pensar en un acte d'entronització del Senyor? En el salm 47 hi ha elements que permeten pensar en una entronització cultural del Déu d'Israel. L'himne contempla l'ascensió / pujada del Senyor (tenint en compte que Jerusalem està edificada sobre la muntanya de Sió i el temple sobre un petit promontori d'aquesta ciutat, és fàcil imaginar una processó que anés des del peu de la muntanya al recinte del temple) (v6), proclama que s'ha efectuat l'entronització (v9a) i ara contempla el Senyor assegut en el seu tron (9b). El salm fa pensar que, després que la comunitat de culte ha entrat en el temple, té lloc una gran prosternació davant l'arca de l'aliança que és el tron del Senyor. Llavors es canten himnes celebrant que el Déu d'Israel és el Senyor de l'univers.

Aquests rituals d'entronització s'haurien inspirat probablement en idees assíries i babilòniques que haurien aportat el model i la pràctica d'una entronització de la divinitat a Jerusalem. Segurament s'utilitzaren textos procedents de Mesopotàmia que esmentaven l'entronització de la divinitat reial; entre aquests es troben els himnes a Marduk que parlen de la divinitat que entre al temple en processó, és entronitzada solemnement i rep l'homenatge del rei, els sacerdots i el poble. També s'han trobat paral·lels a Egipte i Canaan, cosa que fa pensar en un possible model d'entronització estès per Egipte i l'orient mitjà i del que en participaria lògicament Israel.

"Déu regne sobre les nacions" El salm s'elaborà possiblement durant el regnat de David o de Salomó. En aquell moment històric Israel gaudia d'un territori obtingut gràcies a les victòries sobre els grups de població que residien a Canaan. És possible que el redactor del salm pensés en les victòries obtingudes per David. En tot cas les victòries d'Israel són victòries del Senyor que amb elles demostra el seu domini sobre els pobles. El do en propietat de la terra al poble d'Israel és un acte que confirma la sobirania del Senyor sobre tots el mandataris que posseïen territoris en aquella zona. La menció de les nacions pot fer referència també a la presència de delegats de les nacions estrangeres presents a Jerusalem en motiu de les grans festes anuals.

La lectura dels salms que lloen la sobirania del Senyor rei ens ha de portar a posar la mirada en el text de l'evangeli de Joan en el moment en que definitivament Jesús és condemnat. "No tenim cap altre rei fora del Cèsar" (Jn19,15). Els sacerdots reneguen de la reialesa del Senyor tantes vegades cantades al temple a pocs passos del pretori on s'està condemnant Jesús. Apostant per la reialesa del Cèsar es nega la reialesa de Déu i de retruc la de Jesús deixant així el camí lliure cap a la seva mort.

L'himne al Senyor rei vol integrar tots els pobles en la realitat de l'enaltiment del Senyor en la categoria de rei universal del món. Totes les potències estrangeres han de participar en la lloança que Israel fa al seu Deu rei. Ell ha demostrat ser el sobirà del món en derrotar els pobles i nacions i concedir a Israel un espai i una terra per viure.

Festivitat de l'Ascensió del Senyor. 16 de Maig de 2021